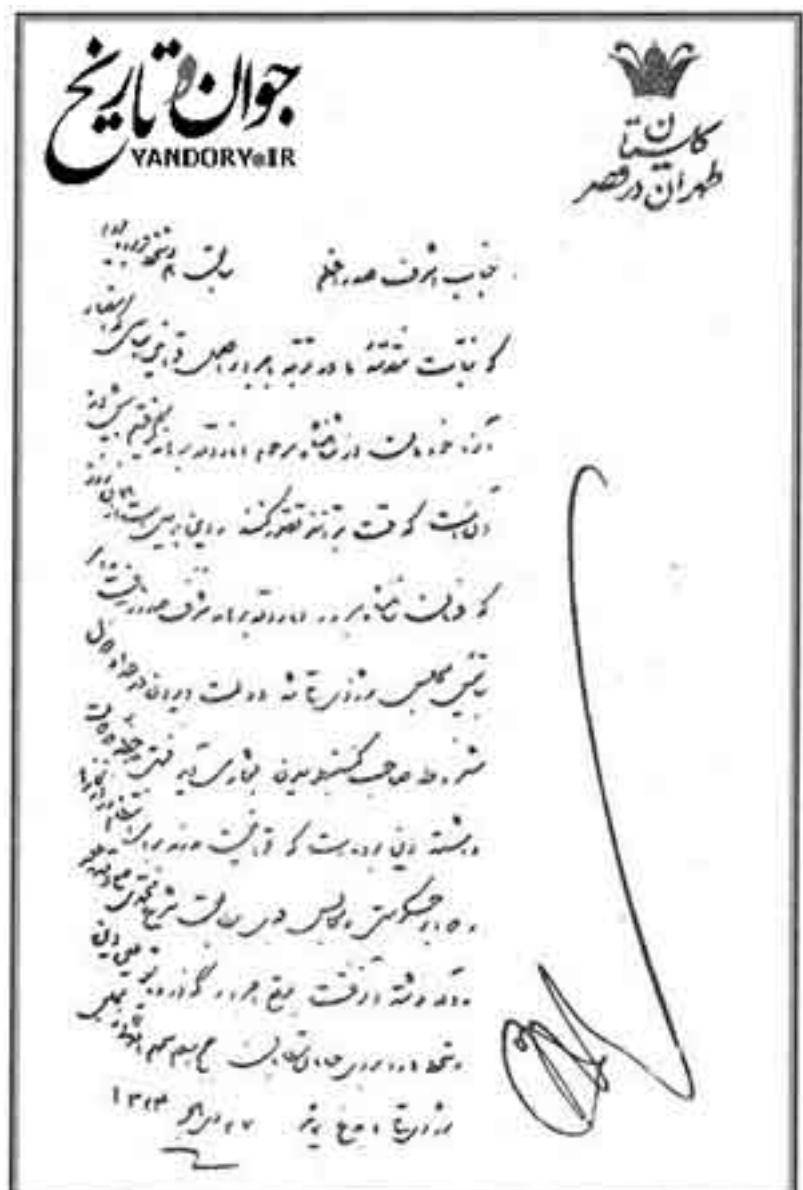

از رعایت مداری به شهر و ندی محوری

۱۱:۲۴ ساعت ۱۳۹۵ مهر ۲۸

حق حکومت یک موهبت خدایی است که مخصوص و منقسم میان افراد ملت می باشد و هیچ قوه و قدرتی نمی تواند این حق ثابت را از ملت سلب و انتزاع نماید...

جوان و تاریخ - اخبار تاریخی

قانون اساسی مشروطه نقطه عطفی در تغییر جایگاه مردم ایران از رعیت به شهروند بود. تا پیش از این مردم ایران همگی رعایا شاهنشاه به عنوان حاکم بلامناظع ایران بودند؛ در حالی که پس از تصویب قانون اساسی مشروطه، به یک باره جایگاه مردم به شهروند تغییر کرد. اگر تا پیش از این مردم تنها در مقابل شاه و دولت «ملکف» بودند، از این پس «حقوق» بسیاری نیز به آنان اعطای شد. بخصوص آنکه حق حکومت کردن از آن مردم شد و این مردم بودند که می‌توانستند اعمال حاکمیت نمایند. عبارات زیر تلاش می‌کند تا این حق اساسی را برای مردم تبیین نماید. اگرچه این نوشته از منظر نظریه‌های حقوق اساسی خالی از ابراد نیست. من جمله آنکه اعمال حاکمیت قابل تقسیم نیست و این یادداشت آن را قابل تقسیم به فرد فرد مردم جامعه می‌داند؛ با این حال می‌توان رنگ بوی نظریه‌های غربی و من جمله اندیشه‌های ژان بدن را در این متن دید:

«.... حق حکومت یک موهبت خدایی است که مخصوص و منقسم میان افراد ملت می‌باشد و هیچ قوه و قدرتی نمی‌تواند این حق ثابت را از ملت سلب و انتزاع نماید مگر آنکه خود افراد ملت جاهم و بی خبر از حقوق ملیه و حدود انسانیت بوده یا ضعف النفس و عاجز و فاسد الرأی باشند و یا تنبی و تن پروری و انهماك در خوش گذرانی و تنعم و انبساط از فهم یا مطالبه و مداخله حقوق مسلمه خود باز دارد. حال که دانسته شد حکومت برای هر یک از افراد ملت حق معین و معلومی می‌باشد و باید آحاد اهالی هر مملکتی در جریان سلطنت و حکومت وطن خود از جزئی تا کلی نظارت و دخالت داشته باشند و چون تمام مردم یک مملکت نمی‌توانند هر کدام به شخصه مستقیما در عملیات سیاسی خود مباشر و دخیل شوند، پس انتخاب وکیل لزوم پیدا کرد...»^۱

پی نوشته ها:

۱- حکومت ملی یا سلطنت شوروری، روزنامه تجدد، ۱۵ ربیع‌الثانی ۱۳۳۵، ص ۱.

آدرس مطلب :

[شہر و ندی محوری - مدارج - رعیت](https://www.cafetarikh.com/news/٣٢٩٧٨)